

SHERLOCK HOLMES

Als we voor het gemak alle grijstinten even weglaten, dan kunnen we twee grondhoudingen onderscheiden waarmee een mens in het leven kan staan: de werkelijkheid zien als een ingewikkeld maar samenhangend geheel waarvan alle geheimen ontrafeld kunnen worden of de visie dat leven en werkelijkheid in wezen onkenbaar zijn als een mysterie dat zich ten diepste onttrekt aan alle pogingen om er vat op te krijgen. Zo zwart-wit ligt het in één mens maar zelden, maar je kunt je voorstellen dat wetenschappers onder de eerstgenoemde categorie vallen, terwijl kunstenaars meer affiniteit zullen hebben met de tweede. Voor beide standpunten zijn argumenten te vinden, maar uiteindelijk is het minder een weloverwogen keuze als wel een gevoelsmatige affiniteit tot een van beide hier boven geschetste uitersten. Aanhangers van beide zienswijzen kwamen tijdens de afgelopen Floradag in gelijke mate aan hun trekken.

Ter viering van het honderdjarig jubileum van onze vereniging waren voor deze dag vertegenwoordigers uitgenodigd van disciplines die slechts zijdelings iets met mycologie te maken hebben. De aankondiging ervan in Coolia was zo weinig wervend dat ik er geen hoge verwachtingen van had en het niet erg vond dat ik die ochtend verhinderd was. Achteraf jammer, want 's middags kwam ik ook nog eens te laat en viel daardoor midden in een soort spannend detectiveverhaal. Steekwoorden waren: zeer zeldzame, dodelijke hersenaandoening, tropische bacterie, neushoornvogels, vliegende honden en Turkse baden. Laatstgenoemde gelegenheden blijken ware broedplaatsen te zijn van deze tropische bacterie zonder dat dit leidt tot infectie van badbezoekers. Merkwaardig; Sherlock Holmes is hier nog niet uit!

Nog meer wonderbaarlijks kregen we te horen in het verhaal over bladsnijdermieren. Deze in Zuid-Amerika levende mieren maken enorme, meer dan manshoge, ondergrondse nesten waarin ze een zwamvlok van het genus *Leucoagaricus* verbouwen dat als hun enige voedsel dient. Het groene blad dat verzameld wordt, vormt het substraat voor deze zwam die slechts zeer zelden fructificeert. De mieren schijnen er ook alles aan te doen om dit te voorkomen. Gebeurt het toch dan betekent dat het eind van deze mierengemeenschap. Dit hele betoog was doortrokken van breinbrekende details. Daar werd er bij toeval nog een aan toegevoegd via een email van de in Brazilië wonende Nederlandse mycoloog André de Meijer. Hij nam vorig jaar waar hoe bladsnijdermieren duizenden verdroogde hoedjes oogsten van de Zwerminktzwam die bij zijn huis op een dode stronk groeiden. Moeilijk te duiden gedrag voor mieren die er alle belang bij lijken te hebben om vervuiling van hun *Leucoagaricus*-substraat met andere sporen te voorkomen!

Wat deze Floradag weer eens bewees is dat met elke vraag die de wetenschap weet te beantwoorden er weer nieuwe vragen worden opgeroepen. Als liefhebber van mysteries juich ik dat toe. Net als toen ik als jochie van twaalf allerlei science fiction pulp las. Indiana Jones en het raadsel van de inktzwamminnende parasolmieren. Heerlijk!